

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2010, Volume: 5, Number: 3, Article Number: 2C0028

VOCATIONAL SCIENCES

Received: May 2009

Accepted: July 2010

Series : 2C

ISSN : 1308-7355

© 2010 www.newwsa.com

Songül Kuru

Gamze Özdemir

Gazi University

skuru@gazi.edu.tr

Ankara-Turkey

**GENÇ BÜYÜK BEDEN TÜKETİCİSİ BAYANLARIN GÖMLEK-BLUZDA KARŞILAŞTIKLARI
MODEL KAYNAKLI SORUNLARIN İNCELENMESİ**

ÖZET

Şişmanlık 21. yüzyılın en büyük sorunlarından biridir. Şişmanlık sağlık problemleri ile birlikte pek çok psikolojik soruna da sebep olabilmektedir. İdeal vücut ölçülerinden uzaklaşan kişilerin kendilerine olan güvenleri azalarak toplumdan soyutlanma gibi problemlerle karşı karşıya kalabilmektedirler. Taleplerin karşılanabilmesi, giysilerin ergonomik olarak insan vücuduna uyumunun sağlanması ile mümkün olabilir. Genç büyük beden tüketicisi bayanlar için tercih edilen modeller ve bu modellerin üretiminde kullanılan kalıplarda antropometrik ölçümlere dayalı verilerin kullanılmaması sonucu, büyük beden tüketicilerin giysilerine yönelik şikâyetleri de artırmaktadır. Genç büyük beden tüketicisi bayanların en çok şikâyet ettikleri konu ise, istedikleri renk ve modelleri bulamamalarıdır. Genç büyük bedenli bayan tüketiciler, moda olan giysilerin kendi bedenlerine uygun olanını bulamamaktadırlar. Büyük bedene yapılan modellerin yaşlarına uygun olmadığını ve canlı renkleri de genellikle bulamadıklarını söylemektedirler. Araştırma genç büyük beden tüketicisi bayanların satın aldıkları gömlek-bluzda karşılaştıkları, model kaynaklı sorunların belirlenebilmesi ve sorunlara çözüm önerileri getirebilmek amacı ile yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Genç Büyük Beden, Gömlek, Bluz, Ergonomi

**A STUDY ON THE MODEL RELATED PROBLEMS IN THE SHIRTS-BLOUSES
ENCOUNTERED BY YOUNG LARGE SIZED FEMALE CONSUMERS**

ABSTRACT

Obesity is one of the main problems in the 21th century. Although obesity can cause lots of diseases it also effects people psychologically. People who do not have ideal body proportions may face the problem of abstraction from the society because of the lack of the self-confidence. Companies which have a production for large sized people must take these differens into consideration and reflect these differences to their design and whole production process. Obese population mostly generated with young people. Young big size people prefer ergonomic and comfortable clothes but it is known that firms which produce big size clothes mostly create clothes for old generation. It was found that young big sized women faced problems in finding right models and stencils for shirts-blouses. Also in this research there were made some recommendations for overcome those problems. Big sized clothes manufacturers have to consider marketing investigations and the needs of the consumers before starting produce of clothes.

Keywords: Young Big Sized, Shirt, Blouse, Ergonomic

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

İnsanlar çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla satın alma davranışında bulunurlar. Bu ihtiyaçlar içinde barınma, beslenme ve giyinme öncelikli ihtiyaçlardandır. Giyimi; ilkçağda inançlar, toplumdaki sınıf ayrılıkları ve iklim, ortaçağda savaşlar, ülkelere salgınlar, göçler ve milletlerarası ticaret etkilemiştir. Çağımızda turizm ve teknolojik gelişmeler de önemli etkenlerdendir.

Giysi, insan vücut formu ve özelliklerine uygun olarak, modanın etkisiyle belirlenen model doğrultusunda hazırlanan bir kalıp ile kesilen kumaşın, dikim işlemiyle bir araya getirilmesiyle elde edilmektedir (Bozkurt, 1995:4).

Her tek kişiye giysi dikimi olan terzilikle bu kadar yüksek talebe cevap verilemediğinden, dikiş makinesinin ilk kullanıma alındığı 1870'li yıllardan beri seri üretim olan hazır giyim gündeme gelmiştir (Erdoğan, 1999: s. 453). II. Dünya Savaşından sonra kadının çalışma hayatında aktif rol oynamaya başlamasıyla giyimde şıklık kadar rahatlıkta istenmeye başlamıştır (Kaynak, 2005:23).

Giyim yüksek düzeyde görüntüye dayanan iletişim sistemi olarak ifade edilir. Kişi hakkında ilk izlenimler karşılaşmanın ilk dakikalarında oluşur ve bu izlenimlerin oluşmasında en çok giyim, saç şekli, yüz özellikleri ve vücut tipi etkilidir. Giysi rahatlık, koruma, imaj kazandırdığı için de insan yaşamının önemli bir parçasıdır ve onu giyen hakkında çeşitli mesajlar verir (Gönen ve Özgen, 1993:78; Güven ve Cerit, 1999:4).

Şişmanlık tüm dünyada hızla artmaktadır. Şişmanlıkla birlikte vücut ölçülerinde ve formunda meydana gelen değişme ve bozulmalar giysi seçimi ve alımı konusunda büyük bedenlileri sıkıntıya sokmaktadır (Kuru, Kaynak, 2008: s. 78). Daha önceden sadece kendi bedenlerine uygun giysi bulmayı isteyen şişmanlar artık bedenlerine uygun buldukları giysilerin rahat, ergonomik, konforlu ve şık olmasını istemektedirler.

Giysiler şık olduğu kadar konforlu da olmalıdır. Gün içinde ne kadar çok hareket ettiğimizi düşünürsek bir de bu hareketlere fazla kiloyu eklersek giysilerimizin rahatlığının daha da önem kazandığını görmekteyiz. Giysi konforu esneklik, gerektiğinde vücudu ikinci bir deri gibi sarma, az buruşma, giyimde rahatlık hissi verme, hijyenik olma gibi fonksiyonel özelliklerin gerektiği taktirde bir arada bulunmasıdır (Dirgar, Kansoy, 2004:61).

Genç büyük beden bayanların giysi bulmada yaşadıkları en önemli sorun yaşlarına uygun giysi bulamamalarıdır. Bedenlerine uygun olan giysilerin yaşlarına ve moda uyum sağlamamasından şikayetçi olmaktadırlar. Küçük bedenler için yapılanları büyük beden giysilerde de görmek istediklerini belirtmektedirler. Çünkü kadın giyimleri; kişiliklerini, mesleklerini, sosyal yapılarını belirleyici rol oynar ve uluslar arası özellikler taşır. Bu nedenlerden dolayı kadınlar bu alanda üretici firmalar için önemli bir Pazar oluşturmaktadır (Logan, 1997:19; Arıkan, Yüceer ve Çakar, 1994:27).

Rengi, modeli değişiyor olsa da adeta ikinci bir deri olarak kullandığımız giysilerimizde aradığımız ilk şey konfordur. İnsanlar gün içerisinde pek çok fiziksel aktivitede bulunarak farklı hareketler yaparken, kıyafetlerinden de bu hareketlere uyum sağlamasını beklerler. Günümüzün yoğun çalışma hayatı ve zamana karşı yarış, büyük bedenli insanların da daha kolay kullanımlı ve kendilerini daha rahat hissettirecek konforlu giysileri almaya yöneltmektedir (Kaynak, 2005:2).

Genç büyük beden giysi tüketicisi bayanların kendilerine uygun model ve renkte giysi bulamamalarından yakındıkları kadar aldıkları giysilerin kalıplarından da memnun olmadıkları görülmektedir.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu araştırma, genç büyük beden tüketicisi bayanların satın aldıkları gömlek-bluzda karşılaştıkları model kaynaklı sorunları tespit etmek amacı ile yapılmıştır.

Değişen hayat şartları ve fast food alışkanlıkları günümüzde şişmanlığın artmasına sebep olmaktadır. Dünya nüfusunun altıda birinin şişman olması gerçekten büyük bir sorundur. Bu sayının da gün geçtikçe hızla artması ve genç nüfusun giderek şişman bir nesil haline gelmesi korkutucudur.

Genç büyük beden tüketicisi bayanların kendilerine uygun giysi bulamadıkları gündeme gelmiştir. Kendi bedenlerine uyacak modellerin hep koyu renk olduğundan ve modellerinin moda uygun olmadığından şikâyetçilerdir. Büyük beden kıyafetlerin genellikle orta yaş grubuna hitap ettiğini ve kendi yaş grubunda küçük bedenlere yapılanların kendilerine de yapılmasını istediklerini belirtmişlerdir.

Büyük beden giysilerde ergonomi ve konfor çok önemlidir. Fazla kilodan dolayı zaten hareketlerini kısıtlamaktadırlar. Bir de giydikleri giysilerden rahatsızlık duymaları sıkıntılı durumlar ortaya çıkarmaktadır. Giydikleri giyside kolay hareket etmeli ve içinde kendilerini rahat hissetmelidirler.

Genç büyük beden tüketicisi bayanların, gömlek-bluzda karşılaştıkları model kaynaklı sorunları tespit etmek amacıyla yapılan bu araştırma ile; genç büyük beden tüketicisi bayanların giyimlerine yönelik model kaynaklı beklentilerinin bir kısmının da olsa karşılanacağı düşünülmektedir.

3. YÖNTEM (METHOD)

Çalışmanın kapsamı genç büyük beden tüketicisi bayanların büyük beden kıyafetlerden gömlek-bluzda karşılaştıkları model kaynaklı sorunların incelenmesi olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede araştırmanın yürütülmesinde betimsel yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın kavramsal çerçevesi, literatür tarama yolu ile oluşturulduktan sonra büyük beden kullanıcısı bayanların görüşlerini belirlemede anket kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, Ankara ilindeki 18-35 yaş arası genç gruba giren 44-54 beden aralığında giysi kullanan bayanlar, örneklemini ise random yöntemi ile seçilen 100 bayan oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak kullanılan anket formunun hazırlanabilmesi için öncelikle literatür taraması yapılmıştır. Ayrıca anket sorularını hazırlamada yardımcı olması amacı ile genç büyük beden tüketicisi bayanlarla görüşmeler yapılarak yaşanan sorunlar belirlenmeye çalışılmıştır.

Elde edilen bilgilerden hareketle hazırlanan anket taslağında yer alan soruların işlerliğini tespit etmek amacı ile pilot çalışma yapılmıştır. Anketler genç büyük beden kullanıcısı 18-35 yaş arası 20 bayana uygulanmıştır. Pilot uygulama sonunda ankette belirlenen aksaklıklar düzeltilmiş, eksik bulunan bölümler tamamlanarak anket formu tekrar düzenlenmiştir.

Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; örneklem grubu bayanların demografik bilgileri yer almaktadır. İkinci bölümde ise; genç büyük beden gömlek-bluzda karşılaşılan model kaynaklı sorunlara ilişkin sorular yer almaktadır. Anket formu üçlü likert dereceleme ölçeği tipinde hazırlanmıştır. Her zaman (3), bazen (2),

hiçbir zaman (1) şeklinde sınıflandırılmıştır. Verilerin analizi bilgisayar ortamında yapılmıştır. Örneklem grubunu oluşturan 100 bayana uygulanan anket formları, araştırmacı tarafından numaralandırılarak elde edilen bilgiler bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Veriler "SPSS" (Statistical Package For Social Sciences) programından yararlanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde yüzde, standart sapma ve aritmetik ortalama değerleri hesaplanarak, elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

4. BULGULAR (FINDINGS)

Anketin birinci bölümünde araştırmaya katılan genç büyük beden kullanıcısı bayanların demografik özelliklerini tanımaya yönelik sorulardan elde edilen bulgular tablo 1-2-3-4-5-6'da verilerek yorumlanmıştır.

Tablo 1. Örneklem Grubun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı
(Table 1. According to Age Group Distribution of the Sample Group)

Yaş grupları	Sayı	%
18-23	44	%44
24-29	20	%20
30-35	36	%36
Toplam	100	%100

Araştırmaya katılan bayanların çoğunluğunu %44 ile 18-23 yaş grubu oluşturmaktadır.

Tablo 2. Örneklem Grubun Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı
(Table 2. Distribution of the Sample Group's Education)

Öğrenim durumu	N	%
Lise	24	%24
Üniversite	56	%56
Yüksek lisans	16	%16
Doktora	4	%4
Toplam	100	%100

Tablo 2 incelendiğinde, örneklem grubu oluşturan bayanların %56'sının üniversite eğitimi aldığı görülmektedir. Araştırmaya katılan bayanların yarısından çoğu üniversite ve üzeri eğitim almışlardır.

Tablo 3. Örneklem Grubun Meslek Gruplarına Göre Dağılımı
(Table 3. According to Occupational Group Distribution of the Sample Group's)

Meslek	N	%
Mühendis	4	%4
Mimar	1	%1
Asistan	4	%4
Ev hanımı	17	%17
Memur	18	%18
Öğrenci	45	%45
Özel sektör	11	%11
Toplam	100	%100

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya katılan bayanların yarısına yakın bir kısmı %45 ile öğrencilerden oluşmaktadır. Öğrenci gruptan sonra memur bayanlar gelmektedir.

Tablo 4. Örneklem Grubun Beden Numaraları
(Table 4. Group Numbers of the Sample Group's)

Beden No	Gömlek-Bluz Sayı	Gömlek-Bluz %
44	53	%53
46	27	%27
48	13	%13
50	4	%4
52	2	%2
54ve üstü	1	%1
Toplam	100	%100

Tablo 4'te örneklem grubun gömlek-bluzdaki beden numaralarına ait bulgular verilmiştir. Örneklem grubun genç büyük beden gömlek-bluzda çoğunlukla 44-48 beden aralığında olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Örneklem Grubun Gömlek-Bluz Satın Alma Sıklıkları
(Table 5. Purchase Frequency of the Sample Group's Shirt-Blouse)

Satın Alma	Gömlek-Bluz Sayı	Gömlek-Bluz %
1	1	%1
2	2	%2
3	14	%14
4ve üstü	83	%83

Tablo 5 incelendiğinde örneklem grubun bir yıl içerisinde gömlek-bluz satın alma sıklıklarının dört ve üstü olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 6. Örneklem Grubun Gömlek-Bluzda Tadilat Yaptırdıkları Bölümler
(Table 6. Renovation of the Sample Group's in the Shirt-Blouse
Departments Make)

Gömlek Bluz N=100		Uzatma		Kısaltma		Daraltma		Genişletme		Normal	
		sayı	%	sayı	%	sayı	%	sayı	%	sayı	%
	Beden genişliği	-	-	-	-	6	%6	2	%2	92	%92
	Beden boyu	5	%5	12	%12	-	-	-	-	83	%83
	Kol genişliği	-	-	-	-	5	%5	-	-	95	%95
	Kol boyu	1	%1	10	%10	-	-	-	-	89	%89
	Yaka genişliği	-	-	-	-	4	%4	1	%1	95	%95

Tablo 6'da örneklem grubunun gömlek-bluzda tadilat yaptırdıkları bölümler ve yüzdeleri verilmiştir. Araştırmaya katılan ve gömlek-bluzda tadilata ihtiyaç duyan bayanlardan %6'sının beden genişliğinde daraltma, %2'sinin ise genişletme yaptırdığı görülmüştür. Beden boyu ile ilgili sorun yaşayan bayanlardan %5'i beden boyunda uzatma yaptırırken %12'si kısaltma yaptırmıştır. Kol genişliği ile ilgili sorun yaşayan bayanlardan %5'i kol genişliğinde daraltma yaptırmıştır. Araştırmaya katılan bayanlardan kol boyunda sorun yaşayanların %1'i kol boyunda uzatma yaptırırken %10'u kısaltma yaptırmıştır. Yaka genişliğinde sorun yaşayan bayanlardan %4'ü yakada daraltma, %1'i ise genişletme yaptırdığını belirtmiştir.

Genç büyük beden kullanıcısı bayanların satın aldıkları gömlek-bluzun vücuda uyumunda karşılaştıkları sorunlar;

- Beden genişliğinde daraltma ve genişletme,
- Beden boyunda uzatma ve kısaltma,
- Kol genişliğinde daraltma,
- Kol boyunda uzatma ve kısaltma,
- Yaka genişliğinde daraltma ve genişletme olarak ifade edilmiştir.

Anketin ikinci bölümünde araştırmaya katılan genç büyük beden kullanıcısı bayanların gömlek-bluzda model özelliği nedeni ile karşılaştıkları sorunlara yönelik bulgular tablo 7'de verilerek yorumlanmıştır

Tablo 7. Genç Büyük Beden Gömlek-Bluzda Model Kaynaklı Karşılaştıkları Problemler
(Table 7. Young Big Size Shirt-Blouse They Met in the Source Model Problems)

• Gömlek-Bluzda Karşılaşılan Model Kaynaklı Sorunlar	N	X	SS
• Gömlek-bluz alırken model kaynaklı sorunla karşılaşıyor musunuz?	100	2,19	0,506
• Vücut özelliğime uygun gömlek-bluz bulmada sıkıntı çekiyorum.	100	1,93	0,685
• Beğendiğim gömlek-bluzun bedenini bulmada sıkıntı çekiyorum.	100	2,18	0,539
• Modaya uygun gömlek-bluz modeli bulmada sıkıntı çekiyorum.	100	1,85	0,687
• Yaş grubuma uygun modelde gömlek-bluz bulmada sıkıntı çekiyorum.	100	1,92	0,662
• Yaş grubuma uygun renklerde gömlek-bluz bulmada sıkıntı çekiyorum.	100	1,76	0,698
• Yaş grubuma uygun desenlerde gömlek-bluz bulmada sıkıntı çekiyorum.	100	1,69	0,706
• Gömlek-bluzda kullanılan kup ve pens modaya uygun değil.	100	1,45	0,744
• Gömlek-bluzda kullanılan kup ve pens yaş grubuma uygun değil.	100	1,49	0,732
• Gömlek-bluzda kullanılan yaka şekilleri modaya uygun değil.	100	1,28	0,533
• Gömlek-bluzda kullanılan yaka şekilleri yaş grubuma uygun değil.	100	1,29	0,537
• Gömlek-bluzda kullanılan cep modelleri modaya uygun değil.	100	1,23	0,489
• Gömlek-bluzda kullanılan cep modelleri yaş grubuma uygun değil.	100	1,24	0,495

Tablo 7. incelendiğinde genç büyük beden giysilerden gömlek-bluzda karşılaşılan model kaynaklı sorunlara ilişkin bulgular görülmektedir. Sonuçlara göre örneklem grubun cevapları ve bunların aritmetik ortalaması (X) aşağıda sunulmuştur.

- "Gömlek-bluz satın alırken model kaynaklı sorunla karşılaşıyor musunuz?" sorusuna verilen cevapların ortalama değeri (X=2,19) bazen olarak belirlenmiştir. Sonuca göre genç büyük beden giysi

kullanan bayanların gömlek-bluz satın alırken model kaynaklı sorunlar yaşadığı sonucu ortaya çıkmıştır. Bu sonuca göre genç büyük beden giysi üreticilerinin; üretilecek modele karar verme ve tasarım sürecinde, model kaynaklı karşılaşılan sorunların aza indirilmesi veya giderilmesi için; tüketici grubun vücut tipi ve istekleri dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir.

- "Vücut özelliğime uygun gömlek-bluz bulmada sıkıntı çekiyorum." sorusuna (X=1,93) bazen cevabı verilmiştir. Sonuca göre vücut özelliğine uygun gömlek-bluz bulmada sıkıntı çekildiği ortaya çıkmıştır. Buradaki esas sorun, büyük beden giysilerin sadece orta yaş ve üstü bayanlara uygun olmasıdır. Gençlerin vücut özelliklerinin dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir. Vücut özelliğine uygun gömlek-bluz bulmada çekilen sıkıntının yaşanmaması için, üretici firmaların genç büyük bedenlerin vücut tiplerine uygun model tasarımları, ürünün vücuda uyumunda yaşanan sorunlarda kolaylık sağlayacağına inanılmaktadır.
- "Beğendiğim gömlek-bluzun bedenini bulmada sıkıntı çekiyorum." sorusuna verilen cevapların ortalama değeri (X=2,18) bazen olarak belirlenmiştir. Bu sonuca göre, genç büyük beden kullanıcısı bayanların beğendikleri modeller belirli bir bedene kadar üretilmektedir. Büyük beden giysiler genellikle orta yaş ve üstüne hitap etmektedir. Bu sebeple gençler kendi beğenilerine uygun modeller bulamamakta oldukları düşünülmektedir. Bu soruna çözüm olarak model tasarım aşamasında genç büyük beden tüketicisi bayanların da isteklerine önem verilmesinin fayda sağlayacağına inanılmaktadır.
- "Modaya uygun gömlek-bluz modeli bulmada sıkıntı çekiyorum." sorusuna (X=1,85) bazen şeklinde cevap verilmiştir. Genç büyük beden tüketicisi bayanların modaya uygun olan kıyafetlerden kendi bedenlerine uygun gömlek-bluz bulmalarında sıkıntı olduğu görülmektedir. Bu cevaba göre, genç büyük beden üreticisi firmaların tasarım aşamasında sadece kilo örtücü modeller değil modaya uygun modeller de oluşturmaları gerekmekte olduğu düşünülmektedir. Tasarım aşamasında tüketicilerin de istekleri göz önünde bulundurulursa müşteri memnuniyetinde artış olacağı düşünülmektedir.
- "Yaş grubuma uygun modelde gömlek-bluz bulmada sıkıntı çekiyorum." sorusuna (X=1,92) bazen şeklinde cevap verilmiştir. Verilen bu cevaptan da anlaşıldığı gibi bu konuda da sorun yaşanmaktadır. Büyük beden tüketicisi bayanlar hem genç hem de orta yaş ve üstü bayanlardan oluşmaktadır. Üretici firmaların çoğu orta yaş ve üstü bayanlara uygun giysiler ürettikleri düşünülmektedir. Bu yüzden de gençler yaş grubuna uygun modelde gömlek-bluz bulmakta sıkıntı çekmektedirler. Üretici firmaların çeşitli yaş gruplarına uygun koleksiyonlar hazırlamalarının, bu konuda yaşanan sorunlara yardımcı olabileceği düşünülmektedir.
- "Yaş grubuma uygun renklerde gömlek-bluz bulmada sıkıntı çekiyorum." sorusuna (X=1,76) ile bazen şeklinde yanıt verilmiştir. Çıkan sonuca göre bu konu ile ilgili de sıkıntı yaşanmaktadır. Büyük beden denilince fazla kiloları örtmesi amacı ile koyu renkler kullanılması gerekiyormuş gibi düşünülmektedir. Günümüzde gençler arasında da büyük beden kullanıcılarının arttığı görülmektedir ve renkler konusunda istekleri de farklıdır. Genç ya da orta yaş hangi grup olursa olsun renk konusu bir zevk olduğu için her kesime ve her zevke

uyacak renkler kullanılması bu konuda sorun yaşanmasını da önleyeceği düşünülmektedir.

- "Yaş grubuma uygun desenlerde gömlek-bluz bulmada sıkıntı çekiyorum." sorusuna (X=1,69) bazen cevabı verilmiştir. Çıkan sonuca bakılır ise bu konuda da sıkıntı çekildiği görülmektedir. Genç bayanlar kendi yaşlarına uygun desenlerde gömlek-bluz bulamamaktadır. Üretici firmaların bu konu ile ilgili olarak da model tasarım aşamasında hizmet verilen kesimin isteklerini dikkate alması gerekmektedir. Küçük desenler büyük bedene daha uygun, büyük desenler daha kilolu gösterir düşüncesinin de günümüzde değişikliğe uğradığı düşünülmektedir.
- "Gömlek-bluzda kullanılan kup ve pens şekilleri moda uygun değil." sorusuna (X=1,45) hiçbir zaman cevabı verilmiştir. Bu soruya verilen cevaplar incelendiğinde bu konu da çok fazla sıkıntı olmadığı görülmektedir.
- "Gömlek-bluzda kullanılan kup ve pens şekilleri yaş grubuma uygun değil." sorusuna ise (X=1,49) hiçbir zaman olarak cevap alınmıştır. Araştırmaya katılanların anket formlarına verdikleri cevaplar değerlendirildiğinde ortalama olarak yarısından çoğunun bu konuda sıkıntı çekmediği görülmektedir.
- "Gömlek-bluzda kullanılan yaka şekilleri moda uygun değil." sorusuna (X=1,28) hiçbir zaman cevabı verilmiştir. Bu sonuca göre araştırmaya katılan genç bayanlar arasında bir sorun yaşanmadığı görülmektedir.
- "Gömlek-bluzda kullanılan yaka şekilleri yaş grubuma uygun değil." sorusuna (X=1,29) hiçbir zaman olarak cevap alınmıştır. Yaka şekillerinin yaş grubuna uygunluğu konusunda da bir sıkıntı yaşanmamaktadır.
- "Gömlek-bluzda kullanılan cep modelleri moda uygun değil." sorusuna (X=1,23) hiçbir zaman cevabı alınmıştır. Genç büyük beden bayan kıyafetlerinden gömlek-bluzda kullanılmış olan cep modellerinin moda uygunluğu ile ilgili olarak bir sorun yaşanmamaktadır.
- "Gömlek-bluzda kullanılan cep modelleri yaş grubuma uygun değil." sorusuna ise (X=1,24) hiçbir zaman cevabı verilmiştir. Gömlek-bluzda kullanılan cep modellerinin yaş grubuna uygunluğu ile ilgili olarak bir sorun yaşanmamaktadır.

Tablo 7'de yer alan soruların çoğuna bazen cevabı verildiği görülmektedir. Çıkan sonuçlara bakılarak genç büyük beden bayan kıyafetlerinden gömlek-bluzda modelden kaynaklanan sorunlar yaşandığı anlaşılmaktadır. Büyük beden üreticisi firmaların modelleri üretirken, geleneksel olarak orta yaş ve üstünü düşünerek model üretmemeleri gerekmektedir. Genç büyük beden kullanıcısı bayanlar, okul ve çalışma hayatında hareket ederken rahatlık sağlayan ve küçük bedenlerde olan şık kıyafetleri de istemektedirler. Genç büyük beden kullanıcısı bayanlar artık sadece vücutlarına uygun kıyafet bulmak istemekle yetinmemektedirler. Genç büyük beden kıyafetlerden gömlek-bluzda model kaynaklı yaşanan sorunlar bu araştırmada ortaya çıkmıştır. Çıkan bu sonuçlara bakılarak model kaynaklı sorunların artık yaşanmaması için, gençlerin istedikleri renkler, desenler ve modeller kullanılarak modern ve şık büyük beden kıyafetler üretilmelidir. Üretici firmalar bu istekleri değerlendirir ise model kaynaklı sorunların giderilmesinde yardımcı olacağı düşünülmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND SUGGESTIONS)

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, genç büyük beden giysilerden gömlek-bluzda model kaynaklı sorunlar yaşanmaktadır.

- Araştırmanın örneklem grubunu oluşturan bayanlardan çoğunluğu 44-48 beden aralığındadır.
- Araştırmaya katılan bayanların çoğu lise ve lisans eğitimi almıştır.
- Araştırmaya katılan bayanların çoğunu öğrenciler oluşturmaktadır.
- Araştırmaya katılan genç büyük beden bayanlar, gömlek-bluzda bazen model kaynaklı sorun yaşamaktadır.
- Araştırmaya katılan genç bayanlar satın aldıkları gömlek-bluzun vücut yapılarına uyumu ile ilgili de sorun yaşamaktadır.

Anket formlarından elde edilen sonuçlar incelendiğinde, genç büyük beden tüketicisi bayanların genç büyük beden giysilerinden gömlek-bluzda model kaynaklı sorunlar yaşadıkları anlaşılmıştır. Bu yaşanan sorunların temel nedeni olarak, genç büyük beden bayanların vücut özelliklerinin doğru analiz edilmediği düşünülmektedir. Şişmanlık gün geçtikçe artmakta ve yaş olarak da genç yaşlara inmektedir. Şişmanların ortak sorunlarından biri de sık ve kullanıma konforu olan giysiler bulabilmektir. Hem sık hem rahat ve gençlere yönelik büyük beden giysi üretimi günümüzde önem kazanmıştır. Geçtiğimiz yıllarda büyük beden kullanıcısı bayanlar sadece vücutlarına uygun giysi bulma çabası içinde iken; günümüzde sık, modern, ergonomik ve yaş grubu ile moda uygun giysiler istemektedir. Üretici firmaların bu istekleri tam olarak karşılayamadığı görülmektedir. Model anlamında üretime başlamadan önce hitap edecekleri grubu ve isteklerini iyi inceleyerek analiz etmeleri gerekmektedir. Müşteri memnuniyetinin bu sayede sağlanacağına inanılmaktadır.

Bu nedenle;

- Beslenme alışkanlığının çocuk yaşlardan başlayarak doğru bir şekilde verilmesi gerekmektedir. Yanlış beslenme alışkanlığından yaş ilerledikçe sorunlar yaşanmaktadır. Yaşanan sıkıntılardan biri de obezite (şişmanlık) dediğimiz rahatsızlıktır. Beslenme alışkanlığının doğru olarak ilköğretimden başlayarak eğitim olarak verilmesi gerektiği düşünülmelidir.
- Giyinme konusunda da bireyler bilinçlendirilmelidir. Okullarda moda ve vücut tiplerine uygun giyinme ile ilgili eğitim de verilmesinin faydalı olacağı düşünülmelidir.
- Genç büyük beden tüketicisi bayanların, genç büyük beden giysilerinden gömlek-bluzda model kaynaklı karşılaştıkları sorunların giderilebilmesi için, üretici firmaların üretimden önce piyasa araştırması yaparak müşteri istek ve beklentilerini dikkate almaları gerekmektedir. Bu istek ve beklentilere uygun model üretilmesi gerekliliği düşünülmelidir.

NOT (NOTICE)

"Genç Büyük Beden Tüketicisi Bayanların Gömlek-Bluz ve Pantolonda Karşılaştıkları Model ve Kalıp Kaynaklı Sorunların İncelenmesi" başlıklı 2009 yılında tamamlanmış yüksek lisans tezinin bir bölümünden hazırlanmıştır.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

- Arıkan, R., Yüceer, H. ve Erenler Çakar, G., (1994). Kadınların Giysi Tüketimi ve Giyim Davranışları. Standart Dergisi: Sayı: 33, ss: 27.
- Bozkurt, B., (1995). Vücut Hareketlerinin Giysi Özellikleri Üzerinde Etkileri. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
- Erdoğan, Ç., (1999). "Bebek-Çocuk-Genç Yaş Gruplarında Vücut Ve Giysi Ölçülerinin Standardizasyonu". Tekstil ve Konfeksiyon Dergisi: Sayı: 6, ss: 453.
- Gönen, E., Bayraktar, M. ve Özgen, Ö., (1991). Hazır Giyim Üretiminde Antropometri. III. Ergonomi Kongresi. Yayın No:441, Ankara:M.P.M. Yayınları.
- Kansoy, O. ve Dirgar, E., (2004). Giysi Konforu. Tekstil ve Konfeksiyon Dergisi: Sayı: 1, ss: 61.
- Kaynak, M., (2005). Büyük Beden Tüketicisi Bayanların Büyük Beden Kıyafetlerden Ceket ve Pantolonda Karşılaştıkları Model ve Kalıp Kaynaklı Problemlere İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Giyim Endüstrisi Giyim Sanatları Anabilim Dalı.
- Kuru, S. ve Kaynak, M., (2008). Büyük Beden Tüketicilerin Cekette Yaşadıkları Ölçü Kaynaklı Sorunlar. Konfeksiyon Teknoloji Dergisi: Sayı: 78, ss: 78.
- Logan, Y.H., (1997). Comparison of Clothing Buying Practies Middle-Class Black and White Women. Journal of Family and Consumer Sciences. Yayın no: 89, ss: 19.